

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/180/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6316203430
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Priehoda
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6316203430.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Priehodu a členov senátu JUDr. Márie Podhorovej a JUDr. Evy Dzúrikovej, v právnej veci žalobkyne J. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., I. XX, zast. procesnou opatrovníčkou O. U., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. - D., N. XXXX/XX, obe právne zast. JUDr. Máriou Stahovcovou, advokátkou, AK so sídlom Brezno, ČSA 18, proti žalovanému S. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., I. X, právne zast. JUDr. Vierou Žembovou, advokátkou, AK so sídlom Brezno, ČSA č. 5, v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/113/2016-101 zo dňa 24. januára 2017, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

II. Žalobkyni proti žalovanému p r i z n á v a nárok na zapltenie náhrady trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností v rozsahu určeného podielu a k parcelám tam uvedeným. Vo výroku II. rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania. Rozhodol tak s odôvodnením, že darovacia zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi žalobkyňou ako daryňou a O. D. ako obdarovanou dňa 28.10.2014 a následne kúpna zmluva uzavretá medzi O. D. ako predávajúcou a žalovaným ako kupujúcim dňa 01.04.2016 sú neplatné z dôvodu, že žalobkyňa pri úkone darovacej zmluvy konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon nespôsobilou. Ak bola neplatná darovacia zmluva medzi žalobkyňou a O. D., následne potom bola neplatná aj kúpna zmluva, ktorú O. D. uzatvorila so žalovaným ako kupujúcim. Preto žalobe žalobkyne vyhovel a určil, že žalobkyňa je vlastníčkou nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. I., vedených na LV č. XXX, č. XXX, č. XXX, č. XXX, č. XXX a č. XX, a to v podiele, aký bol aj pôvodne vedený na listoch vlastníctva. Keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, tak jej súd priznal aj plnú náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku súd prvej inštancie podal odvolanie žalovaný. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, konanie zastaviť a priznať náhradu trov konania v plnom rozsahu. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď v danom prípade konanie nezastavil. Ak bolo preukázané, že žalobkyňa trpela duševnou poruchou v čase uzatvárania právneho úkonu, teda darovacej zmluvy, tak potom nebola spôsobilá urobiť ani platný právny úkon, teda dať svojej právnej zástupkyňi splnomocnenie na zastupovanie v konaní a následne podaniu žaloby na súd prvej inštancie. Uvedené úkony treba považovať za neplatné a podľa názoru žalovaného tento procesný nedostatok nebolo možné zhojiť ani tým, že v priebehu konania bol ustanovený žalobkyni procesný opatrovník. Mal za to, že v danej veci mal byť vopred pre žalobkyňu ustanovený opatrovník, ktorý by v jej mene súhlasil s podaním žaloby a v

predmetom konaní by vykonával jednotlivé procesné úkony. Keďže sa tak nestalo pre tento nedostatok, nemal súd bez ďalšieho vo veci konať, ale mal konanie zastaviť bez vydania meritórneho rozhodnutia. Žiadal preto rozhodnúť v zmysle odvolacieho návrhu.

3. Na odvolanie žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá považovala rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. V tejto súvislosti poukazovala na to, že žalobkyňa nadobudla spôsobilosť mať práva a povinnosti, ktorá spôsobilosť by len smrťou mohla zaniknúť, spôsobilosť mať práva a povinnosti mala teda aj v čase podania žaloby a ak jej práva boli porušené, mohla sa domáhať na súde súdnej ochrany. Mala za to, že súd v danej veci správne procesne postupoval a mohol vo veci rozhodnúť, pretože v čase konania nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by bola žalobkyňa pozbavená svojich práv na právne úkony, a preto súd správne určil žalobkyni procesného opatrovníka v osobe O.E., narodennej dňa XX.XX.XXXX, udelila právnej zástupkyňi plnú moc na zastupovanie a následne došlo k podstatnej zmene žalobného petítu, teda žalobou bola ináč procesne upravená ako pôvodná žaloba, a o tejto súd konal. Žiadala preto rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

4. Na vyjadrenie žalobkyne sa vyjadril opätovne žalovaný, ktorý sa pridržiaval dôvodov písomne podaného odvolania v celom rozsahu a v ňom uvedeného odvolacieho návrhu.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zákona 160/2015 Z. z. - CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu danom ustanovením § 379 a 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a tento podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

6. Krajský súd v danej veci konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v konaní a rozhodol za účinnosti zákona 160/2015 Z. z. - CSP.

7. V zmysle ustanovenia § 379 a 380 ods. 1 CSP je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania.

8. Z obsahu podaného odvolania žalovaného vyplýva, že tento proti rozsudku súdu prvej inštancie vzniesol procesnú námietku v tom, že žalobkyňa nebola spôsobilá na podanie žaloby v danom konaní, pretože trpela duševnou poruchou v čase uzatvorenia právneho úkonu darovacej zmluvy a potom nemohla udeliť ani plnú moc svojej právnej zástupkyňi na podanie žaloby a zastupovanie v konaní. V dôsledku toho je potrebné považovať tieto právne úkony za neplatné. Súd teda mal bez ďalšieho konanie zastaviť a nemal pokračovať v konaní a vydať meritórne rozhodnutie. Mal za to, že už pri podávaní žaloby mala byť žalobkyňa zastúpená opatrovníkom, keďže nebola spôsobilá na právne úkony. K skutkovým a právnym otázkam v danej veci sa žalovaný vo vzťahu k rozsudku súdu prvej inštancie nevyjadril.

9. Krajský súd sa preto zaoberal vznesenou procesnou námietkou zo strany žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie a konštatuje, že táto nie je dôvodná.

10. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na bod 15 rozsudku súdu prvej inštancie, kde v dôvodoch sa tento súd zaoberá aj vznesenou procesnou námietkou. Svoj záver v tomto bode súd následne zdôvodnil a poukázal na to, že ak pri udelení plnej moci a následnom podaní žaloby nebola žalobkyňa zastúpená opatrovníkom určeným rozhodnutím súdu v konaní o obmedzení spôsobilosti. Na právne úkony a v tomto konaní s ohľadom na obsah žaloby boli dôvodné pochybnosti o procesnej spôsobilosti žalobkyne, bolo nevyhnutné túto vadu konania odstrániť a súd tak urobil ustanovením procesného opatrovníka, ktorého uviedol v záhlaví rozsudku a ktorý udelil splnomocnenie na zastupovanie pridelenej advokátke a na úpravu žaloby. S týmito dôvodmi súdu prvej inštancie sa krajský súd stotožňuje, lebo procesný postup súdu prvej inštancie v danom štádiu konania považoval za správny.

11. Krajský súd poukazuje na to, že procesná subjektivita patrí medzi procesné podmienky na strane strán sporu. Ak nebude splnená procesná podmienka, a to existencia procesnej subjektivity, nie je možné vo veci meritórne rozhodnúť. Na splnenie tejto procesnej podmienky musí súd prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania. Pokiaľ súd zistí, že nie je splnená podmienka procesnej spôsobilosti, urobí vhodné opatrenie na jej odstránenie. Súd postupuje predovšetkým tak, že v súlade s § 68 ods. 1 CSP bude konať so zákonným zástupcom, prípadne za splnenia podmienok podľa § 68 ods. 2 CSP v spojení s § 69 CSP ustanovením strane procesného opatrovníka. Z dôvodu, že tento procesný nedostatok

možno odstrániť konaním so zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, klasifikuje ho Civilný sporový poriadok ako nedostatok podmienky konania odstrániteľný.

12. Je nesporné, že súd prvej inštancie takýmto procesným spôsobom postupoval, a to z dôvodu, že nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by bola žalobkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony prípadne rozhodnutie, ktorým by bol obmedzený jej rozsah spôsobilosti na právne úkony, teda určené, ktoré konkrétne úkony by vykonávať nemohla. Keďže existovali pochybnosti v konaní o procesnej spôsobilosti žalobkyne vyplývajúce zo znaleckého posudku K. K. U., ktorý bol podaný do trestného konania a je jej súčasťou spisu ČVS: ORP-137/2 VYS-BR-2016, tak správne súd prvej inštancie pristúpil k odstráneniu procesného nedostatku v danom súdnom konaní.

13. Podľa ustanovenia § 69 zákona 160/2015 Z. z. - CSP súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. V danom súdnom konaní súd vyššie uvedené zákonné ustanovenie použil a žalobkyňu ustanovil procesného opatrovníka. Tento procesný opatrovník následne udelil plnú moc JUDr. Márii Stahovcovej, advokátke so sídlom v Brezne, ČSA 18, ktorá následne zastupovala žalobkyňu v konaní, ale aj súdom ustanovenú procesnú opatrovníčku a po tomto poverení urobila aj procesný úkon, ktorým upravila petit pôvodne podanej žaloby na určenie vlastníckeho práva a Okresný súd v Brezne uznesením pod č. k. 6C/113/2016-66 zo dňa 22.09.2016 pripustil zmenu podanej žaloby. Procesná vada konania bola takýmto spôsobom odstránená, pretože žalobkyňa bola riadne zastúpená advokátom na základe splnomocnenia procesnej opatrovníčky a následne po tomto procesnom úkone už poverená právna zástupkyňa upravila petit podanej žaloby, o ktorom v konečnom dôsledku súd rozhodol, a žalobkyňu právnu ochranu poskytol.

14. V procesnom postupe súdu prvej inštancie krajský súd nevidel pochybenie, ktoré by bolo dôvodom na zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie a zastavenie konania, pretože súd prvej inštancie po odstránení procesného nedostatku o podanej žalobe mohol riadnym spôsobom konať, o tejto aj konal a vo veci rozsudkom rozhodol.

15. Keďže žalovaný v podanom odvolaní okrem procesného nedostatku v postupe súdu prvej inštancie neuvádzal žiadne dôvody, ktorými by napádal správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie po hmotnoprávnej stránke vo vzťahu k prvému výroku rozsudku súdu prvej inštancie, tak krajský súd nemal dôvod, aby sa týmito okolnosťami zaoberal, keďže neboli odvolacími dôvodmi zo strany žalovaného.

16. Keďže procesný nedostatok v konaní súdu prvej inštancie, ktorý by mohol mať vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, krajský súd nezistil, tak v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

17. Keďže žalobkyňa v odvolacom konaní mala úspech a uplatnila aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania, tak krajský súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP rozhodol tak, že žalobkyňu proti žalovanému priznal nárok na zaplatenie náhrady trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

18. Z vyššie uvedených dôvodov preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

19. Rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté členmi senátu pomerom hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté členmi senátu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak
a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).